

Seuraavilla sivuilla on kaksi tekstiä. Teksti 1 on katkelma Jean Anouilh'in näytelmästä Léocadia, ja tekstissä 2 esitetään joitakin määritelmiä teatterialan ammateista. Vastaa jäljempänä oleviin kysymyksiin tekstien pohjalta.

TEKSTI 1

AMANDA JA HERTTUATAR

Tiivistelmä: Léocadian kuoleman jälkeen Prinssi, joka oli rakastanut häntä, on ollut lohduton. *Réséda Soeurs* –nimisessä kaupassa Herttuatar, joka on Prinssin tati, on tavannut nuoren kauppa-apulaisen, Amandan, joka on hämmästyttävän samannäköinen kuin Léocadia. Herttuatar haluaa Amandan auttavan häntä vapauttamaan Prinssin tätä piinaavista muistoista.

Käytävien risteys linnan puistossa, pyöreä penkki pienen obeliskin ympärillä ... ilta alkaa hämärää...

AMANDA

En vieläkään ymmärrä. Mitä minä voin tehdä hänen hyväkseni, madame? En voi uskoa, että te kenties ajattelitte, että... Ja miksi juuri minä? Enhän minä ole erityisen sievääkään. Ja vaikka joku olisikin oikein sievä—kukapa pystyisi yhtäkkiä asettumaan Prinssin ja hänen muistojensa väliin sillä tavoin?

HERTTUATAR

Ei kukaan muu kuin sinä.

AMANDA, *vilpittömästi ihmeissään*
Minäkö?

HERTTUATAR

Maailma on niin typerä, tyttöseni. Se näkee vain ulkokuoren, eleet, virkamerkit... varmaan siksi sinulle ei ole koskaan kerrottu. Mutta sydämeni ääni ei ole pettänyt minua—*Réséda Soeurs*issa melkein huudahdin ääneen, kun näin sinut ensi kerran. Sellaiselle, joka tunsu Léocadiasta muutakin kuin hänen julkisen ulkokuorensa, sinä olet todellakin hänen ilmetty kuvansa.

Hiljaisuus. Illan laululinnut ovat nyt äänessä iltapäivän laulajien jälkeen. Linnan puisto täyttyy varjoista ja viserryksestä.

AMANDA, *hyvin lempeästi*

En todellakaan usko, että pystyn siihen, madame. Minulla ei ole mitään, minä en ole mitään, kun taas nämä rakastavaiset... sehän oli vain **minun** kuvitteluani, ettekö näe?

Hän on noussut seisomaan. Kun lähtöaikeissa, hän on ottanut käteensä pienen matkalaukkunsa.

HERTTUATAR, *hänkin lempeästi ja hyvin väsyneellä äänellä*
Tietenkin, kultaseni. Pyydän anteeksi.

Nousee vuorostaan seisomaan, vaivalloisesti kuin vanha nainen. Polkupyörän kellon ääni kaikuu hämärtyvässä illassa; Herttuatar hätkähtää.

Kuuntele... se on Prinssi! Nyt vain näyttäydyt hänelle. Nojaile tähän pikku obeliskiini, tässä he tapasivat ensimmäisen kerran. Anna hänen nähdä sinut, vaikka vain tämän ainoan kerran, anna hänen huudahtaa, äkisti kiinnostua tästä yhdennäköisyydestä, tästä juonesta, jonka tunnustan hänelle huomenna ja jonka vuoksi hän tulee vihaamaan minua - mistä vain, kunhan ei siitä kuolleesta työstä, joka varmasti vielä jonakin päivänä vie hänet pois minulta... (*Hän on tarttunut Amandan käteen.*) Teethän sen, teethän? Minä pyydän sinua nöyryymästä, nuori neiti. (*Katsoo Amandaa anovasti, ja lisää nopeasti:*) Ja sitten, tällä tavoin, sinäkin näet hänet. Ja... tunnen taas punastuvani siitä, mitä sinulle sanon - elämä kun on niin mieletöntä! Tämä on kolmas kerta kuuteenkymmeneen vuoteen kun punastun ja toinen kymmenen minuutin aikana - kohtaat hänet ja jos hän vain - mikseipä hän, onhan hän komea ja hurmaava, eikä hän kai olisi ensimmäinen? - jos hänellä vain olisi onni, itsensä ja minun vuokseni, saada osakseen ihastuksesi hetkeksi aikaa... *Pyöränkello kuuluu jälleen varjoista, nyt hyvin läheltä.*

AMANDA, *kuiskaten*

Mitä minä hänelle sanon?

HERTTUATAR, *tarttuen häntä käsivarresta*

Sanot vain: "Anteeksi, herra, voitteko neuvoa minulle tien meren rantaan?"

Herttuatar on kiihuhtanut syvemmälle puiden varjoon. Juuri ajoissa. Näyttämölle ilmaantuu hämärä hahmo. Se on Prinssi pyörällänsä. Hän kulkee hyvin läheltä obeliskin vieressä seisovaa Amandan hämärää hahmoa. Amanda puhuu puoliääneen.

AMANDA

Anteeksi, herra...

Prinssi pysähtyy, nousee pyöränsä selästä, ottaa hatun päästään ja katsoo häneen.

PRINSSI

Niin, neiti?

AMANDA

Voitteko neuvoa minulle tien meren rantaan?

PRINSSI

Kääntykää toisesta tienhaarasta vasemmalle.

Hän kumartaa, surullisesti ja kohteliaasti, nousee takaisin pyöränsä selkään ja ajaa pois. Soittokellon ääni kuuluu taas matkan päästä. Herttuatar tulee esiin varjoista näyttäen hyvin vanhalta ja väsyneeltä.

AMANDA, *lempeästi, hetken vaiettuaan*
Hän ei tunnistanut minua...

HERTTUATAR

Oli pimeää... Niin ja kuka tietää, millaisena hän unissaan näkee Léocadian kasvot. (*Kysyy arasti:*) Viimeinen juna on jo mennyt, neiti hyvä. Oli miten oli, etkö kuitenkin haluaisi yöpyä linnassa?

AMANDA, *oudolla äänellä*

Mielelläni, madame.

On aivan pimeää. Heitä kahta ei enää erota varjoista, ja kuuluu vain tuulen suhinaa linnan puistikon suurissa puissa.

ESIRIPPU LASKEUTUU

TEKSTI 2

JOIDENKIN TEATTERIALAN AMMATTIEN MÄÄRITELMIÄ

näyttelijä: esittää roolihenkilöä näyttämöllä.

ohjaaja: hallitsee ja valvoo näytelmän kaikkia puolia. Hän ei ainoastaan vastaa näyttelijöiden sijoittumisesta näyttämöllä, järjestä heidän näyttämölle sisääntulojaan ja poistumisiaan ja ohjaa heidän näyttelemistään, vaan myös esittää näkemyksensä siitä, miten käsikirjoitusta on tulkittava.

puvustonhoitajat: valmistavat puvut mallin mukaan.

lavastaja: suunnittelee lavasteiden ja asujen mallit. Nämä mallit muunnetaan sitten oikeaan kokoonsa työpajoissa.

tarpeistonhoitaja: hankkii vaadittavan tarpeiston. Sana "tarpeisto" merkitsee kaikkea irtainta tavaraa: nojatuoleja, kirjeitä, lamppuja, kukkakimppuja jne. Lavasteet ja puvut eivät ole tarpeistoa.

äänitekniikko: vastaa kaikista tarvittavista äänitehosteista. Hän huolehtii äänensäädöstä näytännön aikana.

valomies tai valomestari: vastaa valaistuksesta. Huolehtii myös valojen ohjauksesta näytännön aikana. Valolaitteet ovat niin pitkälle kehittyneitä, että hyvin varustetussa teatterissa voi olla kymmenenkin valomiestä.

Tehtävä 1: AMANDA JA HERTTUATAR

R216Q01

Mistä tässä näytelmän katkelmassa on kyse?

Herttuatar keksii juonen

- A saadakse Prinssin käymään useammin luonaan.
- B saadakse Prinssin viimein tekemään päätöksensä ja menemään naimisiin.
- C saadakse Amandan avulla Prinssin unohtamaan surunsa.
- D saadakse Amandan luoksensa linnaan asumaan.

Tehtävä 2: AMANDA JA HERTTUATAR

R216Q02- 0 1 9

Näytelmätekstissä on näyttelijöiden puhuttavaksi tarkoitettujen sanojen lisäksi ohjeita näyttelijöille ja teatterin tekniselle henkilöstölle.

Miten nämä ohjeet voi tunnistaa tekstistä?

.....

Tehtävä 3: AMANDA JA HERTTUATAR

R216Q03A- 0 1 9

R216Q03B- 0 1 9

R216Q03C- 0 1 9

Alla olevassa taulukossa on lueteltu teatterin teknisiä ammattilaisia, jotka ovat mukana tämän *Léocadia*-katkelman näyttämölepanossa. Täydennä taulukko merkitsemällä TEKSTI 1:stä jokin näyttämö-ohje, joka vaatii kunkin teknisen ammattilaisen toimenpiteitä.

Ensimmäinen kohta on tehty puolestasi.

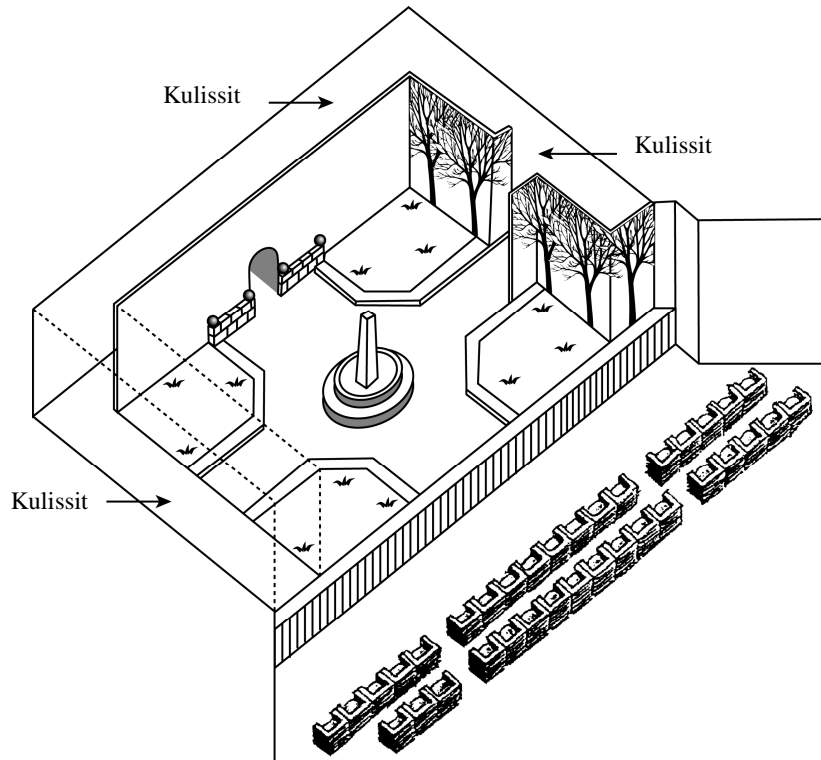
Teatterin tekninen henkilöstö	Näyttämö-ohje
Lavastaja	Pyöreä penkki pienen obeliskin ympärillä
Tarpeistonhoitaja	
Ääniteknikko	
Valomestari	

Tehtävä 4: AMANDA JA HERTTUATAR

R216Q04- 0 1 9

Ohjaaja määrää näyttelijätöiden sijoittumisen näyttämöllä. Kaavioon ohjaaja merkitsee Amandan kirjaimella A ja Herttuattaren kirjaimella H.

Merkitse alla olevaan kaavioon kirjaimet A ja H osoittamaan suurin piirtein paikkoja, joissa Amanda ja Herttuatar ovat Prinssin saapuessa.

Tehtävä 5: AMANDA JA HERTTUATAR

R216Q06

Näytelmäkatkelman loppupuolella Amanda sanoo: "Hän ei tunnistanut minua...".

Mitä hän tällä tarkoittaa?

- A Että Prinssi ei katsonut Amandaan.
- B Että Prinssi ei oivaltanut, että Amanda oli kauppa-apulainen.
- C Että Prinssi ei oivaltanut, että hän oli tavannut Amandan aiemminkin.
- D Että Prinssi ei huomannut, että Amanda oli Léocadian näköinen.